

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 5 ส่วนดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - 2.2 การคัดกรองระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - 3.1 ความคิดเห็นด้านความเชื่อ/ ค่านิยม
 - 3.2 ความคิดเห็นด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - 3.3 ความคิดเห็นของครอบครัวต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - 3.4 ความคิดเห็นของเพื่อน/เพื่อนร่วมงานต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. ความคิดเห็นที่มีต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
5. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. ลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.7 เพศชาย ร้อยละ 48.3 มีอายุอยู่ในช่วง 19 - 67 ปี (อายุเฉลี่ย 40.2 ± 8.7 ปี) เป็นกลุ่มวัยทำงาน (อายุ 25 - 59 ปี) มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 94.2 การศึกษาระดับต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาหรือประถมศึกษา ร้อยละ 65.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีสถานภาพสมรสคู่คิดเป็น ร้อยละ 85.0 การประกอบอาชีพทางการเกษตรมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 47.9 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่า 2,000 บาท ร้อยละ 42.9 รองลงมาคือรายได้ 2,001 - 4,000 บาท ร้อยละ 42.5 ส่วนสถานภาพรายได้ของ

ครอบครัวยุติ ร้อยละ 56.6 ไม่พอใจ ร้อยละ 41.7 ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งอาสาสมัคร
 สาธารณสุขมากที่สุดคือน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 67.9 และการมีตำแหน่งอื่นในชุมชนนอกจากการ
 เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขคิดเป็น ร้อยละ 46.7 ส่วนในเรื่องสุขภาพอาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ
 84.2 ไม่มีโรคประจำตัว

ตารางที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n = 240)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ	
ชาย	116 (48.3)
หญิง	124 (51.7)
2. อายุ	
เยาวชน (19 - 24 ปี)	9 (3.7)
วัยทำงาน (25 - 59 ปี)	226 (94.2)
วัยสูงอายุ (60 - 69 ปี)	5 (2.1)
อายุต่ำสุด = 19 ปี อายุสูงสุด = 67 ปี อายุเฉลี่ย = 40.2±8.7 ปี	
3. ระดับการศึกษา	
ต่ำกว่าประถมศึกษา / ประถมศึกษา	157 (65.4)
มัธยมศึกษา	72 (30.0)
ปวช./ปวส./อนุปริญญา/ปริญญาตรี	11 (4.6)
4. สถานภาพสมรส	
โสด	21(8.7)
คู่	204 (85.0)
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	15 (6.3)
5. อาชีพหลัก	
เกษตรกรกรรม	115 (47.9)
รับจ้าง	97 (40.4)
ค้าขาย	19 (7.9)
พ่อบ้าน / แม่บ้าน / ช่างซ่อมรถยนต์	9 (3.8)

ตารางที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n = 240) (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (ร้อยละ)
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	
ต่ำกว่า 2,000 บาท	103 (42.9)
2,001- 4,000 บาท	102 (42.5)
4,001- 6,000 บาท	25 (10.4)
6,001 ขึ้นไป	10 (4.2)
7. สถานภาพรายได้ของครอบครัว	
ไม่พอใช้	100 (41.7)
พอใช้	136 (56.6)
พอใช้และเหลือเก็บ	4 (1.7)
8. ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	
1 - 10 ปี	163 (67.9)
11 - 20 ปี	55 (22.9)
21 - 30 ปี	18 (7.5)
มากกว่า 30 ปี	4 (1.7)
9. การมีตำแหน่งอื่นในชุมชนนอกจากการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	
ไม่มี	128 (53.3)
มี	112 (46.7)
การมีตำแหน่ง *	
ผู้นำชุมชน เช่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	19 (7.9)
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ	
ประธานกลุ่ม เช่น กองทุนหมู่บ้าน แม่บ้าน เยาวชน ฯลฯ	28 (11.7)
สมาชิกกลุ่ม เช่น เกษตรกร กองทุนหมู่บ้าน แม่บ้าน ฯลฯ	34 (14.1)
กรรมการกลุ่ม เช่น กองทุนหมู่บ้าน เกษตรกร แม่บ้าน ฯลฯ	42 (17.5)
กรรมการหมู่บ้าน	36 (15.0)
อื่นๆ เช่น ประชาคมหมู่บ้าน	4 (1.7)
*บางคนมีหลายตำแหน่ง	

ตารางที่ 2 ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n = 240) (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (ร้อยละ)
10. การมีโรคประจำตัว	
ไม่มี	202 (84.2)
มี	38 (15.8)
โรคที่เป็น*	
หอบหืด	9 (3.6)
ภูมิแพ้	8 (3.2)
กระเพาะอาหาร	8 (3.2)
ความดันโลหิตสูง	7 (2.8)
ชาตัสซีเมีย	4 (1.6)
เบาหวาน	3 (1.2)
โรคหัวใจ	3 (1.2)

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อเพราะบางคนเป็นหลายโรค

2. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การศึกษาลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านโดยพิจารณาจากประวัติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่ครั้งแรกจนถึงปัจจุบัน ระยะเวลาการดื่ม ช่วงเวลาการดื่ม ค่าใช้จ่ายในการดื่ม เหตุผลการดื่ม สถานที่ ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุคคลที่ร่วมดื่ม โอกาสในการดื่ม และการดำรงตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไร

2.1.1 ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกก่อนมาเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 83.3 รวมระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกจนถึงปัจจุบันเฉลี่ย 13.7 ± 7.6 ปี ช่วงระยะเวลาการดื่ม 1 - 10 ปี มากที่สุด ร้อยละ 47.9 สำหรับการใช้เวลาในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละครั้งน้อยกว่า 1 ชั่วโมงมากที่สุด ร้อยละ 44.2 รองลงมาคือใช้เวลา 1 - 2 ชั่วโมง ร้อยละ 40.4 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คิดเป็น 81.0 ± 55.0 บาท กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 50.0 คิดว่าการดำรงตำแหน่ง

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีผลต่อปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยร้อยละ 90.9 ของกลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขมีผลทำให้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง และร้อยละ 9.1 คิดว่าการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขมีผลทำให้ปริมาณการดื่มเพิ่มขึ้น (ดังแสดงในตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240)

เวลาและค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)
1. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก	
ก่อนมาเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	200 (83.3)
หลังจากเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	40 (16.7)
2. ระยะเวลาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
1 - 10 ปี	115 (47.9)
11 - 20 ปี	96 (40.0)
21 - 30 ปี	22 (9.2)
30 - 40 ปี	7 (2.9)
ระยะเวลาสั้นสุด = 1 ปี ระยะเวลาปานกลางสูงสุด = 40 ปี ระยะเวลาเฉลี่ย 13.7 ± 7.6 ปี	
3. เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง	
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	106 (44.2)
1 - 2 ชั่วโมง	97 (40.4)
มากกว่า 2 - 4 ชั่วโมง	24 (10.0)
มากกว่า 4 ชั่วโมง	13 (5.4)
4. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งที่ใช้ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
20 - 50 บาท	109 (45.4)
51 - 100 บาท	104 (43.3)
101 - 200 บาท	9 (3.8)
201 - 300 บาท	18 (7.5)
ค่าใช้จ่ายต่ำสุด = 20 บาท ค่าใช้จ่ายสูงสุด = 300 บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 81 ± 55 บาท	

ตารางที่ 3 ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240) (ต่อ)

เวลาและค่าใช้จ่ายในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)
5. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อเป็น	
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	
ไม่มีผล คือยังคงดื่มในปริมาณเท่าเดิม	120 (50.0)
มีผล	120 (50.0)
ทำให้การดื่มลดลง	110 (90.9)
ทำให้การดื่มเพิ่มขึ้น	10 (9.1)

2.1.2 เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและในปัจจุบัน

จากการตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่างเมื่อถามถึงเหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3 อันดับแรก พบว่า เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างอันดับที่ 1 คือเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 39.6 รองลงมาคือเพื่อนชวน ร้อยละ 32.9 อันดับที่ 2 คือเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 31.9 ให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 25.9 อันดับที่ 3 คือเพื่อผ่อนคลาย ร้อยละ 33.1 เพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 19.5 และ อยากรอง ร้อยละ 18.0 (ดังแสดงในตารางที่ 4)

สำหรับเหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบัน พบว่ายังคงเป็นเหตุผลคล้ายกับการดื่มครั้งแรกคือ อันดับที่ 1 เพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 58.3 อันดับที่ 2 คือเพื่อความสนุกสนาน ร้อยละ 37.4 เพื่อนชวน ร้อยละ 25.6 อันดับที่ 3 คือเพื่อนชวน ร้อยละ 39.0 เพื่อความสนุกสนาน ร้อยละ 23.5 (ดังแสดงในตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและในปัจจุบัน

เหตุผล	จำนวน (ร้อยละ)		
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก	(n = 240)	(n = 232)	(n = 133)
1. เพื่อเข้าสังคม	95 (39.6)	74 (31.9)	26 (19.5)
2. เพื่อนชักชวน	79 (32.9)	31 (13.4)	14 (10.5)
3. อยากลอง	27 (11.3)	16 (6.9)	24 (18.0)
4. ผ่อนคลาย	19 (7.9)	29 (12.5)	44 (33.1)
5. ให้เข้ากับเพื่อนร่วมงาน	17 (7.1)	60 (25.9)	2 (1.5)
6. ครอบครัวชักชวน	1 (0.4)	7 (3.0)	1 (0.8)
7. ปัญหาครอบครัว	1 (0.4)	9 (3.9)	4 (3.0)
8. เพื่อสุขภาพ	1 (0.4)	4 (1.7)	13 (9.8)
9. มีปัญหากับนายจ้าง	-	1 (0.4)	2 (1.5)
10. อื่นๆ	-	1 (0.4)	3 (2.3)
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน	(n = 240)	(n = 230)	(n = 136)
1. เพื่อเข้าสังคม	140 (58.3)	46 (20.0)	11 (8.1)
2. เพื่อความสนุกสนาน	38 (15.8)	86 (37.4)	32 (23.5)
3. เพื่อการผ่อนคลาย	25 (10.4)	23 (10.0)	24 (17.6)
4. เพื่อนชักชวน	16 (6.7)	59 (25.6)	53 (39.0)
5. ทำให้งานสำเร็จ	12 (5.0)	5 (2.2)	3 (2.2)
6. เพื่อสุขภาพ	9 (3.8)	11 (4.8)	10 (7.4)
7. อื่นๆ	-	-	3 (2.2)

2.1.3 ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างดื่มในปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มในปัจจุบัน 3 อันดับ พบว่ามากที่สุดอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 คือเบียร์ ร้อยละ 48.8 และ 39.6 ตามลำดับ รองลงมาในอันดับที่ 1 คือสุราขาว ร้อยละ 42.5 สำหรับอันดับที่ 2 รองลงมาคือ สุรากลั่น (เหล้าแดง) และสาโท คือร้อยละ 20.3 ส่วนอันดับที่ 3 คือสุรากลั่น (เหล้าแดง) และสาโท ร้อยละ 32.8 (ดังแสดงในตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างดื่มในปัจจุบัน

ชนิด เครื่องดื่ม	จำนวน (ร้อยละ)		
	อันดับที่ 1 (n = 240)	อันดับที่ 2 (n = 227)	อันดับที่ 3 (n = 122)
1. เบียร์	117 (48.8)	90 (39.6)	16 (13.1)
2. สุรา ขาว	102 (42.5)	25 (11.0)	13 (10.7)
3. สุรากลั่น (เหล้าแดง)	15 (6.3)	46 (20.3)	40 (32.8)
4. ไวน์	4 (1.7)	17 (7.5)	7 (5.7)
5. สาโท	2 (0.8)	46 (20.3)	40 (32.8)
6. เชียงขุน	-	2 (0.9)	4 (3.3)
7. อื่นๆ	-	1 (0.4)	2 (1.6)

2.1.4 ช่วงเวลา บุคคลที่ร่วมดื่ม และสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาพบว่า ช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันดับที่ 1 คือ เวลาหลังเลิกงาน/ก่อนอาหารเย็น ร้อยละ 78.8 อันดับที่ 2 คือเวลารับประทานอาหารเย็น ร้อยละ 75.0 และอันดับที่ 3 คือเวลาหลังอาหารเย็น ร้อยละ 51.1 บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างร่วมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย อันดับที่ 1 คือเพื่อน ร้อยละ 80.0 อันดับที่ 2 คือญาติ ร้อยละ 64.1 อันดับที่ 3 คือ ดื่มกับบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 30.0 (ดังแสดงในตารางที่ 6)

สำหรับสถานที่ที่นิยมดื่ม พบว่า อันดับที่ 1 คือสถานที่จัดเลี้ยง ร้อยละ 37.1 รองลงมาคือ บ้านตนเอง ร้อยละ 24.6 และบ้านเพื่อน ร้อยละ 20.4 อันดับที่ 2 คือบ้านเพื่อน ร้อยละ 32.9 (ดังแสดงในตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ช่วงเวลา บุคคลที่ร่วมดื่ม และสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อมูล	จำนวน (ร้อยละ)		
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
ช่วงเวลาที่ดื่ม	(n = 240)	(n = 216)	(n = 45)
1. หลังเลิกงาน /ก่อนอาหารเย็น	189 (78.8)	18 (8.4)	5 (11.1)
2. เวลาอาหารเย็น	35 (14.6)	162 (75.0)	13 (28.8)
3. หลังอาหารเย็น	7 (2.9)	16 (7.4)	23 (51.1)
4. อาหารกลางวัน	3 (1.3)	1 (0.5)	2 (4.5)
5. ก่อนอาหารเช้า	1 (0.4)	2 (1.0)	-
6. อาหารเช้า	-	2 (1.0)	-
7. ก่อนอาหารกลางวัน	-	3 (1.5)	-
8. อื่นๆ	5 (2.1)	12 (5.6)	2 (4.5)
บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมักดื่มด้วย	(n = 240)	(n = 223)	(n = 97)
1. เพื่อน	192 (80.0)	25 (11.2)	15 (15.4)
2. ดื่มคนเดียว	22 (9.2)	20 (9.0)	18 (18.6)
3.ญาติ	22 (9.2)	143 (64.1)	21 (21.6)
4. บุคคลในครอบครัว	4 (1.6)	17 (7.6)	29 (30.0)
5. คนรัก	-	14 (6.3)	11 (11.3)
6. อื่นๆ	-	4 (1.8)	3 (3.1)
สถานที่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง			
1. สถานที่จัดเลี้ยง	89 (37.1)	42 (17.5)	32 (18.7)
2. บ้านตนเอง	59 (24.6)	20 (8.3)	30 (17.5)
3. บ้านเพื่อน	49 (20.4)	79 (32.9)	29 (17.0)
4. ร้านขายสุรา	20 (8.3)	24 (10.0)	22 (12.9)
5. สถานที่ทำงาน	10 (4.2)	15 (6.3)	9 (5.3)
6. ร้านอาหาร	7 (2.9)	31 (12.9)	19 (11.1)
7. ศาลากลางบ้าน	3 (1.3)	2 (0.8)	5 (2.9)
8. สถานที่ท่องเที่ยว	3 (1.3)	17 (7.1)	25 (14.6)
9. บนยานพาหนะ	-	1 (0.4)	-
10. อื่นๆ	-	2 (0.8)	-

2.1.5 โอกาส และกิจกรรมงานสาธารณสุขที่กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างจัดอันดับ 3 อันดับของโอกาสที่มักเลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษาพบว่า โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างเลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับที่ 1 คือ งานประเพณีต่างๆ เช่น ลอยกระทง สงกรานต์ สลากภัคดี ร้อยละ 76.7 อันดับที่ 2 คือกิจกรรมของชุมชน ร้อยละ 72.5 อันดับที่ 3 คือ กิจกรรมงานสาธารณสุข ร้อยละ 47.5 และพิธีกรรมในชุมชน ร้อยละ 21.3 (ดังแสดงในตารางที่ 7)

ในกิจกรรมงานสาธารณสุขพบว่า มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง อันดับที่ 1 คือ งานวันอาสาสมัครสาธารณสุข ร้อยละ 72.1 อันดับที่ 2 คือหลังเสร็จกิจกรรมการรณรงค์ ร้อยละ 57.9 และอันดับที่ 3 คือหลังการอบรม ร้อยละ 57.3 (แสดงในตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 โอกาส และกิจกรรมงานสาธารณสุขที่กลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อมูล	จำนวน (ร้อยละ)		
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
โอกาสในการดื่ม	(n = 240)	(n = 240)	(n = 202)
1. ประเพณีต่างๆ	184 (76.6)	36 (15.0)	9 (4.5)
2. กิจกรรมชุมชน	45 (18.8)	174 (72.5)	8 (4.0)
3. พิธีกรรมชุมชน	5 (2.1)	2 (0.8)	43 (21.3)
4. กิจกรรมงานสาธารณสุข	2 (0.8)	17 (7.1)	96 (47.5)
5. การเที่ยวกลางคืน	2 (0.8)	3 (1.3)	20 (9.9)
6. ดื่มเป็นประจำ	1 (0.4)	-	-
7. ท่องเที่ยว	-	8 (3.3)	25 (12.4)
8. อื่นๆ	1 (0.4)	-	1 (0.4)
กิจกรรมงานสาธารณสุขที่มีการดื่ม	(n = 240)	(n = 221)	(n = 75)
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
1. งานวันอาสาสมัครสาธารณสุข	173 (72.1)	21 (8.8)	2 (2.7)
2. หลังเสร็จกิจกรรม	54 (22.5)	139 (57.9)	23 (30.6)
3. หลังการอบรม	11 (4.6)	56 (23.3)	43 (57.3)
5. ก่อนการประชุมประจำเดือน	-	-	3 (4.0)
4. อื่นๆ	2 (0.8)	5 (2.1)	4 (5.4)

2.2 การคัดกรองระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2.1 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 49.6 มีความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1 ครั้งต่อเดือนหรือน้อยกว่า และกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 57.5 ดื่มในปริมาณ 1 หรือ 2 ดั้มมาตรฐาน ซึ่งเท่ากับเบียร์ปริมาณ 1 - 2 กระป๋อง หรือเหล้า 2 - 3 ฝา (30 - 45 มิลลิลิตร) กลุ่มตัวอย่างที่มีปริมาณการดื่ม 10 ดั้มมาตรฐานขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.1 (ดังแสดงในตารางที่ 8) และร้อยละ 36.3 ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในคราวเดียวกันเกิน 4 ดั้มมาตรฐานต่อวัน (ดังแสดงในตารางที่ 9) กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 60.8 สามารถหยุดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เมื่อมีการเริ่มต้นดื่ม และในการทำงานพบว่า ร้อยละ 80.0 สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ตามปกติหลังจากมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในส่วนตัวรู้สึกผิดหรือรู้สึกเสียใจเนื่องจากได้ทำบางสิ่งบางอย่างลงไปขณะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ร้อยละ 83.8 ไม่เคยเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว (ดังแสดงในตารางที่ 9)

กลุ่มตัวอย่าง หรือบุคคลอื่น ไม่เคยได้รับบาดเจ็บซึ่งมีสาเหตุจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 88.3 และร้อยละ 20.0 เคยมีแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อน หรือญาติแสดงความเป็นห่วงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างใน 1 ปีที่ผ่านมา (ดังแสดงในตารางที่ 10)

ตารางที่ 8 การคัดกรองระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240)

ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)
1. ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	
1 ครั้งต่อเดือนหรือน้อยกว่า	119 (49.6)
2 - 4 ครั้งต่อเดือน	75 (31.2)
2 - 3 ครั้งต่อสัปดาห์	36 (15.0)
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	10 (4.2)
2. ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามปกติ ในวันที่ดื่มต่อครั้ง	
1 หรือ 2 ดั้มมาตรฐาน	138 (57.5)
3 หรือ 4 ดั้มมาตรฐาน	35 (14.6)
5 หรือ 6 ดั้มมาตรฐาน	33 (13.7)
7 ถึง 9 ดั้มมาตรฐาน	5 (2.1)
10 ดั้มมาตรฐานขึ้นไป	29 (12.1)

1 ดั้มมาตรฐาน = เหล้า 30 มล. = เบียร์ 285 มล. (1 แก้ว) = ไวน์ 100 มล. (1 แก้ว)

ตารางที่ 9 การคัดกรองระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240)

ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ไม่เคย	จำนวน (ร้อยละ)			
		< 1 ครั้ง/เดือน	1 ครั้ง/เดือน	1 ครั้ง/สัปดาห์	ทุกวัน/เกือบทุกวัน
1. ความถี่การดื่มเบียร์ 4 กระป๋อง หรือ เหล้า 1/2 แบนขึ้นไป (4 ดื่มมาตรฐานขึ้นไป)	87 (36.3)	84 (35.0)	38 (15.8)	24 (10.0)	7 (2.9)
2. ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมามีความถี่เพียงใดที่พบว่า เมื่อได้เริ่มดื่มแล้วไม่สามารถหยุดดื่มได้	146 (60.8)	41 (17.1)	34 (14.2)	16 (6.6)	3 (1.3)
3. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ความถี่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นสาเหตุทำให้คุณไม่สามารถทำสิ่งที่ตามปกติแล้วคุณเคยทำได้	192 (80.0)	27 (11.2)	17 (7.1)	4 (1.7)	-
4. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ความถี่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทันทีในตอนเช้า เพื่อจะได้รู้สึกดีขึ้นหรือลดอาการเมาค้างจากการดื่มหนักในคืนที่ผ่านมา	208 (86.7)	18 (7.5)	9 (3.7)	5 (2.1)	-
5. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา บ่อยครั้งเพียงใดที่รู้สึก ผิดหรือเสียใจเนื่องจากได้ทำบางสิ่งบางอย่างลงไปในขณะที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	201 (83.8)	23 (9.6)	13 (5.4)	3 (1.2)	-
6. ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา บ่อยครั้งเพียงใดที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ไม่สามารถทำอะไรได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในคืนที่ผ่านมา	210 (87.5)	15 (6.2)	11 (4.6)	4 (1.7)	-

ตารางที่ 10 การคัดกรองระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240)

ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)
1. ท่านหรือบุคคลอื่นเคยได้รับการบาดเจ็บจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่าน	
ไม่เคยเลย	212 (88.3)
เคยแต่นานกว่า 1 ปีมาแล้ว	20 (8.3)
เคย ใน 1 ปีที่ผ่านมา	8 (3.4)
2. เคยมีแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อนฝูง หรือญาติ แสดง ความเป็นห่วงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่าน	
ไม่เคยเลย	162 (67.5)
เคยแต่นานกว่า 1 ปีมาแล้ว	30 (12.5)
เคย ใน 1 ปีที่ผ่านมา	48 (20.0)

2.2.2 สรุประดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างจากการตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบประเมินภาวะติดแอลกอฮอล์ (Alcohol Use Disorders Identification Test [AUDIT]) สามารถสรุปได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่มีความเสี่ยงต่ำ มากที่สุด ร้อยละ 65.0 รองลงมาคือ ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดอันตราย ร้อยละ 19.2 และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบที่มีความเสี่ยงสูงหรือติดแอลกอฮอล์ ร้อยละ 15.8 (ดังแสดงในตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 สรุประดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 240)

ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย±S.D.
1. ระดับการดื่มแบบที่มีความเสี่ยงต่ำ (0 - 7 คะแนน)	156 (65.0)	3.2 ± 2.1
2. ระดับการดื่มแบบที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดอันตราย (8 - 12 คะแนน)	46(19.2)	9.9 ± 1.6
3. ระดับการดื่มแบบที่มีความเสี่ยงสูงหรือติดแอลกอฮอล์ (13 คะแนน ขึ้นไป)	38 (15.8)	17.9 ± 4.1
คะแนนต่ำสุด = 1 คะแนน คะแนนสูงสุด = 27 คะแนน คะแนนเฉลี่ย = 6.8 ± 6.0คะแนน		

3. ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

3.1 ความเชื่อ / ค่านิยมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาด้านความเชื่อ / ค่านิยม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการเพิ่มอัตราเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม แก่เร็วถึง ร้อยละ 89.2 และร้อยละ 78.3 ตามลำดับ แต่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการรับประทานอาหารจะช่วยให้เจริญอาหาร ร้อยละ 37.0 และร้อยละ 35.0 ของกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้หายเหนื่อยจากการทำงาน (ดังแสดงในตารางที่ 12)

3.2 การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ว่าการทำงานที่อาสาสมัครสาธารณสุขทำให้สามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แม้ในกรณีที่มีการห้ามจำหน่าย และสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แบบสินเชื่อ ร้อยละ 82.5 และ 71.1 ตามลำดับ แต่ในเรื่องที่ว่าบริเวณชุมชนที่อาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ซื้อได้สะดวกจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 35.8 และ 35.5 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 12)

3.3 ความคิดเห็นของครอบครัวต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครอบครัว พบว่า ร้อยละ 58.7 ไม่เห็นด้วยในเรื่องการมีบุคคลในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุข แต่ร้อยละ 57.1 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับความเห็นที่ว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้รายจ่ายของครอบครัวเพิ่มขึ้น (ดังแสดงในตารางที่ 12)

3.4 ความคิดเห็นของเพื่อน/เพื่อนร่วมงานต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับ ความเห็นที่ว่า การพบกันของเพื่อนอาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรชวนกันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 49.1 ส่วนในเรื่องจำนวนสมาชิกในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเพื่อนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดีขึ้นกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจ ร้อยละ 41.2 และ 40.0 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
(n = 240)

ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ด้านความเชื่อ/ค่านิยม			
1. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ผู้ดื่มมีความสุข ผ่อนคลายความตึงเครียด	84 (35.0)	81 (33.7)	75 (31.3)
2. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการรับประทานอาหาร ช่วยให้เจริญอาหาร	76 (31.7)	75 (31.3)	89 (37.0)
3. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เหนื่อยจาก การทำงาน	75 (31.3)	84 (35.0)	81 (33.7)
4. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ร่างกายเสื่อม โทรมและแก่เร็ว	188 (78.3)	24 (10.0)	28 (11.7)
5. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการเพิ่มอัตรา เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ	214 (89.2)	7 (2.9)	19 (7.9)
6. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราวไม่ ก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย	119 (49.6)	73 (30.4)	48 (20.0)
7. อาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	112 (46.6)	64 (26.7)	64 (26.7)
8. อาสาสมัครสาธารณสุขดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นการเข้าสังคม	115 (47.9)	57 (23.8)	68 (28.3)

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ

หมู่บ้าน (n = 240) (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
9. บริเวณชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ซื้อได้สะดวก	86 (35.8)	69 (28.7)	85 (35.5)
10. การทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขทำให้ท่านสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบสินเชื่อได้	13 (5.4)	42 (17.5)	185 (77.1)
11. การทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขทำให้ท่านสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แม้ในกรณีที่มีการห้ามจำหน่าย	18 (7.5)	24 (10.0)	198 (82.5)
ด้านครอบครัว			
12. สามี/ภรรยาและบุคคลในครอบครัวเอาใจใส่ ดูแลท่านเป็นประจำหลังการดื่ม	59 (24.6)	101 (42.1)	80 (33.3)
13. มีบุคคลอื่นในครอบครัวท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	41 (17.1)	58 (24.2)	141 (58.7)
14. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้รายจ่ายของครอบครัวท่านเพิ่มขึ้น	137 (57.1)	31 (12.9)	72 (30.0)
เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน			
15. สมาชิกในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขของท่านส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	87 (32.1)	99 (41.2)	64 (26.7)
16. การได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเพื่อนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดีขึ้น	81 (33.9)	96 (40.0)	63 (26.2)
17. การพบกันของเพื่อนอาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรชวนกันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	118 (49.1)	76 (31.7)	46 (19.2)
18. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นการเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น	84 (35.0)	82 (34.1)	74 (30.9)

4. ความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาขับจักรยานพาหนะ การกำหนดอายุของผู้ซื้อเครื่องดัดแอลกอฮอล์ต้องอายุ 20 ปีขึ้นไป และการห้ามไม่ให้จำหน่ายกับผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมา ร้อยละ 88.7, 87.5 และ 85.6 ตามลำดับ ส่วนในเรื่องมาตรการการห้ามจำหน่ายเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในสถานที่ต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน สถานราชการ และการกำหนดเวลาในการจำหน่าย กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย ร้อยละ 73.7 และ 70.9 (ดังแสดงในตารางที่ 13)

จากการตอบแบบสอบถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยต่อมาตรการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของรัฐบาลร้อยละ 92.1 ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า มาตรการดังกล่าว สามารถช่วยลดปัญหาครอบครัวและสังคม ลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ และมีส่วนช่วยให้ลดปริมาณการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์อีกด้วย และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 5.5 ให้เหตุผลว่ามาตรการดังกล่าวไม่มีผลต่อการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง และการบังคับใช้ยังไม่เข้มงวด

มาตรการการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของรัฐบาลมีผลต่อการทำงานในการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 60.4 เพราะกลุ่มตัวอย่างสามารถนำไปใช้ในการประชาสัมพันธ์ณรงค์ให้ประชาชน ลด ละ เลิก การดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าไม่มีผลต่อการทำงานในการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ให้เหตุผลว่ามาตรการดังกล่าวยังไม่มีการบังคับใช้ที่เข้มงวด ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบ ข้อบังคับ และบทลงโทษที่ชัดเจน

สำหรับมาตรการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของรัฐบาลที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าได้ผลดีมากที่สุด ร้อยละ 18.7 คือ การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาขับจักรยานพาหนะ เนื่องจากมีความเห็นว่าเป็นมาตรการที่เห็นชัดเจนและมีการลงโทษอย่างจริงจังในมาตรการนี้ รองลงมา คือการกำหนดอายุของผู้ซื้อเครื่องดัดแอลกอฮอล์ได้ต้องอายุ 20 ปีขึ้นไป การขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ร้อยละ 18.3 และ 12.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240)

มาตรการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน (ร้อยละ)		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาเข้าขี้นยานพาหนะ	213 (88.7)	11 (4.6)	16 (6.7)
2. การกำหนดอายุของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตั้งอายุ 20 ปีขึ้นไป	210 (87.5)	15 (6.3)	15 (6.2)
3. การห้ามไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมา	111 (85.6)	25 (10.4)	12 (4.0)
4. การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ ฯลฯ	177 (73.7)	16 (6.7)	47 (19.6)
5. การกำหนดเวลาในการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	160 (70.9)	42 (17.5)	28 (11.6)
6. การขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	140 (58.3)	62 (25.8)	38 (15.9)
7. การห้ามผู้ผลิต / ผู้จัดจำหน่าย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จัดกิจกรรมการขาย ลด แลก แจก แถม	133 (55.4)	53 (22.1)	54 (22.5)
8. การโฆษณาประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำเฉพาะการให้ข้อมูลและให้ความรู้เชิงสร้างสรรค์	95 (39.6)	75 (31.3)	70 (29.1)

5. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การวัดระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับการดื่มแบบที่มีความเสี่ยงต่ำ หมายถึงผู้ที่มีระดับคะแนน 0 - 7 คะแนน แบบที่มีความเสี่ยงก่อให้เกิดอันตราย หมายถึง ผู้ที่มีระดับคะแนน 8 - 12 คะแนน แบบที่มีความเสี่ยงสูงหรือติดแอลกอฮอล์ หมายถึง ผู้ที่มีระดับคะแนน 13 คะแนนขึ้นไป ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนต่ำสุด = 1 คะแนน คะแนนสูงสุด = 27 คะแนน โดยคะแนนเฉลี่ย = 6.8 ± 6.0 คะแนน

5.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า เพศ การมีโรคประจำตัว สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p\text{-value} < 0.05$ โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง (ค่าเฉลี่ยของเพศชายและเพศหญิงเท่ากับ 9.8 ± 6.1 และ 3.9 ± 4.1 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.000$) สำหรับการมีโรคประจำตัว พบว่าผู้ที่ไม่มีโรคประจำตัวมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่มีโรคประจำตัว (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่ไม่มีโรคประจำตัวและผู้ที่มีโรคประจำตัวเท่ากับ 7.1 ± 6.1 และ 5.0 ± 4.7 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.021$) ในเรื่องสถานภาพสมรส พบว่าผู้ที่มีสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่มีสถานภาพคู่ (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่มีสถานภาพโสดและผู้ที่มีสถานภาพคู่เท่ากับ 11.2 ± 8.3 และ 6.4 ± 5.5 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.001$) และผู้ที่มีสถานภาพโสดมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่มีสถานภาพหม้าย/หย่า/แยก (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่มีสถานภาพโสดและผู้ที่มีสถานภาพหม้าย/หย่า/แยก เท่ากับ 11.2 ± 8.3 และ 4.9 ± 5.9 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.005$) ส่วนในเรื่องรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท มีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่มีรายได้ 2,001 - 4,000 บาท (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท และผู้ที่มีรายได้ 2,001 - 4,000 บาทเท่ากับ 7.7 ± 6.2 และ 5.5 ± 4.9 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.049$) สำหรับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าผู้ที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-10 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 11 - 20 ปี (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 1-10 ปี และผู้ที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 11 - 20 ปี เท่ากับ 7.5 ± 6.3 และ 4.2 ± 3.8 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.003$) สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องการมีตำแหน่งอื่นๆในชุมชน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพรายได้ มีผลต่อกับระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ดังแสดงในตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 40)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ค่าเฉลี่ย±S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
1. เพศ			8.5	0.000*
ชาย	116	9.8±6.1		
หญิง	124	3.9±4.1		
2. การมีตำแหน่งในชุมชน			0.9	0.327
ไม่มี	128	6.4±5.7		
มี	112	7.2±6.3		
3. การมีโรคประจำตัว			2.3	0.021*
ไม่มี	202	7.1±6.1		
มี	38	5.0±4.7		
4. อายุ			0.7	0.486
เยาวชน (19 - 24 ปี)	9	4.8±4.2		
วัยทำงาน (25 - 59 ปี)	226	6.9±6.1		
วัยสูงอายุ (60 - 69 ปี)	5	5.0±3.5		
5. ระดับการศึกษา			0.7	0.463
ต่ำกว่าประถมศึกษา / ประถมศึกษา	157	6.6±5.4		
มัธยมศึกษา	72	7.3±7.1		
ปวช. /ปวส./อนุปริญญา/ ปริญญาตรี	11	5.1±5.3		
6. สถานภาพสมรส			7.2	0.001*
โสด ^{a, b}	21	11.2±8.3		
คู่ ^a	204	6.4±5.5		
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่ ^b	15	4.9±5.9		

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 40)
(ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S. D.	ค่า t หรือ F	p - value
7. อาชีพหลัก			1.0	0.356
เกษตรกร	97	7.5±6.3		
รับจ้าง	115	6.4±5.6		
ค้าขาย	19	5.4±5.1		
พ่อบ้าน / แม่บ้าน / ช่างซ่อม	9	5.7±8.1		
รถยนต์				
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			3.8	0.011*
ต่ำกว่า 2,000 บาท ^a	103	7.7±6.2		
2,001- 4,000 บาท ^a	102	5.5±4.9		
4,001- 6,000 บาท	25	6.7±6.9		
6,001 ขึ้นไป	10	10.6±8.4		
9. สถานภาพรายได้ของครอบครัว			0.9	0.381
ไม่พอใช้	100	6.7±5.9		
พอใช้	136	6.9±6.1		
พอใช้และเหลือเก็บ	4	2.7±1.5		
10. ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัคร				
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน			4.3	0.005*
1 - 10 ปี ^a	163	7.5±6.3		
11 - 20 ปี ^a	55	4.2±3.8		
21 - 30 ปี	18	7.7±5.6		
มากกว่า 30 ปี	4	8.0±10.7		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05

a, b หมายถึงคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05, Posthoc test ด้วย Bonferroni

5.2 ปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยมที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์

ผลการศึกษานี้ปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยมที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พบว่า ความเชื่อและค่านิยมเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ผู้ดื่มมีความสุขและผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยให้เจริญอาหาร ทำให้หายเหนื่อยจากการทำงาน และอาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p\text{-value} < 0.05$ (ดังแสดงในตารางที่ 15)

ผู้ที่เห็นด้วยกับความเชื่อและค่านิยมเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีความสุขและผ่อนคลายความตึงเครียดมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่แน่ใจเท่ากับ 9.1 ± 6.3 และ 5.4 ± 5.5 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.000$) และผู้ที่เห็นด้วยกับความเชื่อและค่านิยมเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีความสุขและผ่อนคลายความตึงเครียดมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่ผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย 9.1 ± 6.3 และ 5.7 ± 5.5 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.000$) สำหรับเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยให้เจริญอาหาร พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่แน่ใจเท่ากับ 9.5 ± 6.8 และ 6.3 ± 5.4 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.002$) และผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่ผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่ากับ 9.5 ± 6.8 และ 4.8 ± 4.8 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.001$) (ดังแสดงในตารางที่ 15)

ส่วนในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้หายเหนื่อยจากการทำงาน พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ยผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่เห็นด้วย เท่ากับ 9.5 ± 7.0 และ 5.1 ± 4.6 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.001$) และผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ว่าอาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่ไม่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่แน่ใจเท่ากับ 8.3 ± 6.7 และ 5.5 ± 4.9 ตามลำดับ, $p\text{-value} = 0.026$) สำหรับปัจจัยด้านความเชื่อและค่านิยมในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมแก่เร็ว การเพิ่มอัตราเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราวไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขเพื่อเป็นการเข้าสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ดังแสดงในตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเชื่อ/ค่านิยม และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S. D.	ค่า t หรือ F	p - value
1. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ผู้ดื่มมีความสุข ผ่อนคลายความตึงเครียด			9.864	0.000*
เห็นด้วย ^{a, b}	84	9.1±6.3		
ไม่แน่ใจ ^a	81	5.4±5.5		
ไม่เห็นด้วย ^b	75	5.7±5.5		
2. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการรับประทานอาหารช่วยให้เจริญอาหาร			13.901	0.000*
เห็นด้วย ^{a, b}	76	9.5±6.8		
ไม่แน่ใจ ^a	75	6.3±5.4		
ไม่เห็นด้วย ^b	89	4.8±4.8		
3. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เหนื่อยง่ายจากการทำงาน			6.285	0.002*
เห็นด้วย ^a	75	8.5±7.0		
ไม่แน่ใจ	84	6.9±5.8		
ไม่เห็นด้วย ^a	81	5.1±4.6		
4. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมและแก่เร็ว			1.397	0.249
เห็นด้วย	188	7.1±6.2		
ไม่แน่ใจ	24	6.0±5.8		
ไม่เห็นด้วย	28	5.3±4.2		
5. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการเพิ่มอัตราเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ			0.996	0.371
เห็นด้วย	214	6.8±5.9		
ไม่แน่ใจ	7	8.4±9.4		
ไม่เห็นด้วย	19	5.1±4.5		

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเชื่อ/ค่านิยม และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240) (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย±S. D.	ค่า t หรือ F	p - value
6. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งคราว ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย			0.715	0.490
เห็นด้วย	119	7.2±6.1		
ไม่แน่ใจ	73	6.1±5.6		
ไม่เห็นด้วย	48	6.7±6.2		
7. อาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			3.575	0.030*
เห็นด้วย	112	6.6±5.9		
ไม่แน่ใจ ^a	64	5.5±4.9		
ไม่เห็นด้วย ^a	64	8.3±6.7		
8. อาสาสมัครสาธารณสุขดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเป็นการเข้าสังคม			1.023	0.361
เห็นด้วย	115	7.3±6.2		
ไม่แน่ใจ	57	6.6±6.3		
ไม่เห็นด้วย	68	6.0±5.3		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05

a, b หมายถึงคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05, Posthoc test ด้วย

Bonferroni

5.3 ปัจจัยด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และครอบครัวที่มีผล

ต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า การมีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณชุมชนที่อาศัยอยู่ทำให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สะดวก มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p-value < 0.05 โดยผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่แน่ใจเท่ากับ 8.9±7.1 และ 6.6±5.3 ตามลำดับ, p-value = 0.046) และผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย

ของผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเท่ากับ 8.9 ± 7.1 และ 4.7 ± 4.3 ตามลำดับ, p -value = 0.000) สำหรับปัจจัยด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เรื่อง การทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขทำให้สามารถซื้อเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบสินเชื่อบริโภคได้ และซื้อได้แม้ในกรณีที่มีการห้ามจำหน่าย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (ดังแสดงในตารางที่ 16)

ผลการศึกษาปัจจัยด้านความคิดเห็นของครอบครัวที่มีผลต่อระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (ดังแสดงในตารางที่ 17)

ผลการศึกษาปัจจัยความคิดเห็นของเพื่อน/เพื่อนร่วมงานที่มีผลต่อระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า การที่สมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์และการได้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในกลุ่มเพื่อนทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดีขึ้นมีผลต่อระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p -value < 0.05 สำหรับเรื่องสมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขส่วนใหญ่ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่แน่ใจ (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่แน่ใจเท่ากับ 8.7 ± 7.1 และ 5.3 ± 4.5 ตามลำดับ, p -value = 0.000) และการได้ดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในกลุ่มเพื่อนอาสาสมัครสาธารณสุขทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดีขึ้น พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่เห็นด้วย เท่ากับ 8.2 ± 6.7 และ 5.5 ± 4.9 ตามลำดับ, p -value = 0.023) ส่วนปัจจัยในเรื่องการพบกันของเพื่อนอาสาสมัครสาธารณสุขไม่ควรชวนกันดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็นการเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (ดังแสดงในตารางที่ 18)

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (n = 240)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
1. บริเวณชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีร้านจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ทำให้ซื้อได้สะดวก			11.128	0.000*
เห็นด้วย ^{a, b}	86	8.9 ± 7.1		
ไม่แน่ใจ ^a	69	6.6 ± 5.3		
ไม่เห็นด้วย ^b	85	4.7 ± 4.3		

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (n = 240) (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
2. การทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขทำให้ซื้อเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์แบบสินเชื้ได้			2.199	0.113
เห็นด้วย	13	9.3±6.0		
ไม่แน่ใจ	42	7.8±6.3		
ไม่เห็นด้วย	185	6.3±5.8		
3. การทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขซื้อเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ได้แม้ในกรณีที่มีการห้ามจำหน่าย			2.610	0.076
เห็นด้วย	18	9.8±8.3		
ไม่แน่ใจ	24	6.0±5.7		
ไม่เห็นด้วย	198	6.6±5.7		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p – value < 0.05

a, b หมายถึงคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05, Posthoc test ด้วย Bonferroni

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว และระดับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (n = 240)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
1. สมาชิก/ภรรยาและบุคคลในครอบครัวดูแลท่านเป็นประจำหลังการดื่มน้ำ			0.024	0.977
เห็นด้วย	59	6.7±6.0		
ไม่แน่ใจ	101	6.9±6.3		
ไม่เห็นด้วย	80	6.7±5.6		
2. มีบุคคลในครอบครัวท่านดื่มน้ำแอลกอฮอล์			0.877	0.417
เห็นด้วย	41	7.8±6.3		
ไม่แน่ใจ	58	6.2±5.8		
ไม่เห็นด้วย	141	6.7±5.9		

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
(n = 240) (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
3. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ รายจ่ายของครอบครัวท่านเพิ่มขึ้น			0.075	0.928
เห็นด้วย	137	6.8±6.1		
ไม่แน่ใจ	31	6.4±6.5		
ไม่เห็นด้วย	72	6.9±5.6		

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และระดับการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ (n = 240)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
1. สมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขของท่าน ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			7.588	0.001*
เห็นด้วย ^a	77	8.7±7.1		
ไม่แน่ใจ ^a	99	5.3±4.5		
ไม่เห็นด้วย	64	6.7±5.9		
2. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนดีขึ้น			3.928	0.021*
เห็นด้วย ^a	81	8.2±6.7		
ไม่แน่ใจ	96	6.4±5.7		
ไม่เห็นด้วย ^a	63	5.5±4.9		
3. การพบกันของเพื่อนอาสาสมัครสาธารณสุข ไม่ควรชวนกันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			0.453	0.636
เห็นด้วย	118	6.7±5.8		
ไม่แน่ใจ	76	6.4±5.3		
ไม่เห็นด้วย	46	7.4±7.2		

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเพื่อน/เพื่อนร่วมงาน และระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (n = 240) (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
4. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มอาสาสมัคร สาธารณสุขเป็นการเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น			0.017	0.983
เห็นด้วย	84	6.8±6.2		
ไม่แน่ใจ	82	6.7±5.7		
ไม่เห็นด้วย	74	6.7±6.0		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p – value < 0.05

a, b หมายถึงคู่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05, Posthoc test ด้วย Bonferroni

5.4 ความคิดเห็นด้านมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการศึกษาความคิดเห็นเรื่องมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ความคิดเห็นเรื่องมาตรการการโฆษณาประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำได้เฉพาะการให้ข้อมูลและให้ความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม มีผลต่อระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p -value <0.05 พบว่า ผู้ที่เห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ยของผู้ที่เห็นด้วยและผู้ที่ไม่เห็นด้วยเท่ากับ 7.9±6.4 และ 5.5±5.3 ตามลำดับ, p-value = 0.037) (ดังแสดงในตารางที่ 19)

ส่วนความคิดเห็นต่อมาตรการการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเรื่อง การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ต่างๆ การห้ามผู้ผลิต/ผู้จัดจำหน่าย จัดกิจกรรมการขาย ลด แลก แจก แถม การกำหนดเวลาในการจำหน่าย การกำหนดอายุของผู้ซื้อต้องอายุ 20 ปีขึ้นไป การห้ามไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับผู้ที่อยู่ในอาการมึนเมา การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาการมึนเมาขับขี่ยานพาหนะ และการขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ดังแสดงในตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรการควบคุมเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ และระดับการดื่ม
เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ (n = 240)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
1. การโฆษณาประชาสัมพันธ์เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์				
ทำได้เฉพาะการให้ข้อมูล ความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม				
เห็นด้วย ^a	95	7.9±6.4	3.251	0.040*
ไม่แน่ใจ	75	6.5±5.8		
ไม่เห็นด้วย ^a	70	5.5±5.3		
2. การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์				
ในสถานที่ต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน ฯลฯ				
เห็นด้วย	177	6.6±5.8	0.735	0.481
ไม่แน่ใจ	16	8.5±8.5		
ไม่เห็นด้วย	47	6.6±5.6		
3. การห้ามผู้ผลิต / ผู้จำหน่าย เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ขายแบบลด แลก แจก แถม				
เห็นด้วย	133	6.6±6.0	0.588	0.556
ไม่แน่ใจ	53	7.5±6.7		
ไม่เห็นด้วย	54	6.4±5.2		
4. การกำหนดเวลาในการจำหน่าย				
เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์				
เห็นด้วย	170	6.6±5.8	1.993	0.139
ไม่แน่ใจ	42	8.3±7.		
ไม่เห็นด้วย	28	5.5±5.1		
5. การกำหนดอายุของผู้ซื้อเครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ให้ต้องอายุ 20 ปีขึ้นไป				
เห็นด้วย	210	6.6±5.9	0.449	0.639
ไม่แน่ใจ	15	8.2±7.5		
ไม่เห็นด้วย	15	7.0±6.2		

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรการควบคุมเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ และระดับการดื่มนเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์ (n = 240) (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย± S.D.	ค่า t หรือ F	p - value
6. การห้ามไม่ให้จำหน่ายเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์กับผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมา			1.630	0.198
เห็นด้วย	203	6.5±5.9		
ไม่แน่ใจ	25	8.3±6.4		
ไม่เห็นด้วย	12	8.6±6.4		
7. การห้ามไม่ให้ผู้ที่อยู่ในอาคารมีนเมาจับจี้ยานพาหนะ			0.397	0.673
เห็นด้วย	213	6.7±5.9		
ไม่แน่ใจ	11	8.3±7.5		
ไม่เห็นด้วย	16	6.9±6.1		
8. การขึ้นภาษีสรรพสามิตเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์			2.418	0.091
เห็นด้วย	140	6.1±5.7		
ไม่แน่ใจ	62	7.9±6.6		
ไม่เห็นด้วย	38	7.6±5.8		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05

a, b หมายถึงกลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ p - value < 0.05, Posthoc test ด้วย

Bonferroni